

A. Ước lượng các tham số của biến ngẫu nhiên

1. Ước lượng trung bình tổng thể μ

a. Trường hợp đã biết σ^2

$$\text{Khoảng tin cậy đối xứng: } \bar{x} - \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \cdot u_{\frac{\alpha}{2}} < \mu < \bar{x} + \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \cdot u_{\frac{\alpha}{2}}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên trái: } \mu < \bar{x} + \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \cdot u_{\alpha}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên phải: } \mu > \bar{x} - \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \cdot u_{\alpha}$$

b. Trường hợp chưa biết σ^2

$$\text{Khoảng tin cậy đối xứng: } \bar{x} - \frac{s}{\sqrt{n}} \cdot t_{\frac{\alpha}{2}}^{(n-1)} < \mu < \bar{x} + \frac{s}{\sqrt{n}} \cdot t_{\frac{\alpha}{2}}^{(n-1)}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên trái: } \mu < \bar{x} + \frac{s}{\sqrt{n}} \cdot t_{\alpha}^{(n-1)}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên phải: } \mu > \bar{x} - \frac{s}{\sqrt{n}} \cdot t_{\alpha}^{(n-1)}$$

Lưu ý: Khi $n > 30$ thì giá trị tới hạn Student xấp xỉ giá trị tới hạn chuẩn.
(thay $t_{\alpha}^{(n)}$ bởi u_{α})

2. Ước lượng phương sai tổng thể σ^2

a. Trường hợp đã biết μ

$$\text{Khoảng tin cậy hai phía: } \frac{ns^{*2}}{\chi_{\frac{\alpha}{2}}^2(n)} < \sigma^2 < \frac{ns^{*2}}{\chi_{1-\frac{\alpha}{2}}^2(n)}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên trái: } 0 < \sigma^2 < \frac{ns^{*2}}{\chi_{1-\alpha}^2(n)}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên phải: } \sigma^2 > \frac{ns^{*2}}{\chi_{\alpha}^2(n)}$$

$$\text{Trong đó: } s^{*2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu)^2$$

b. Trường hợp chưa biết μ

$$\text{Khoảng tin cậy hai phía: } \frac{(n-1)s^2}{\chi_{\frac{\alpha}{2}}^2(n-1)} < \sigma^2 < \frac{(n-1)s^2}{\chi_{1-\frac{\alpha}{2}}^2(n-1)}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên trái: } 0 < \sigma^2 < \frac{(n-1)s^2}{\chi_{1-\alpha}^2(n-1)}$$

$$\text{Khoảng tin cậy bên phải: } \sigma^2 > \frac{(n-1)s^2}{\chi_{\alpha}^2(n-1)}$$

Lưu ý: $\sigma^2 < :$ độ phân tán tối đa, độ rủi ro tối đa, độ đồng đều (ổn định) tối thiểu.

$\sigma^2 > :$ độ đồng đều tối đa, phân tán tối thiểu,...

3. Ước lượng tỷ lệ tổng thể p

Khoảng tin cậy đối xứng: $f - \frac{\sqrt{f(1-f)}}{\sqrt{n}} \cdot u_{\frac{\alpha}{2}} < p < f + \frac{\sqrt{f(1-f)}}{\sqrt{n}} \cdot u_{\frac{\alpha}{2}}$

Khoảng tin cậy bên trái: $p < f + \frac{\sqrt{f(1-f)}}{\sqrt{n}} \cdot u_{\alpha}$

Khoảng tin cậy bên phải: $p > f - \frac{\sqrt{f(1-f)}}{\sqrt{n}} \cdot u_{\alpha}$

B. Kiểm định giả thuyết thống kê

Lưu ý: Thứ tự áp dụng cho giả thuyết H_1 : $\neq$; $>$; $<$

1. Kiểm định trung bình tổng thể μ

a. Trường hợp đã biết σ^2 : $U = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\sigma} \cdot \sqrt{n}$

Miền bác bỏ H_0 : $\left\{ |U| > u_{\frac{\alpha}{2}}, U > u_{\alpha}; U < -u_{\alpha} \right\}$

b. Trường hợp chưa biết σ^2 : $T = \frac{\bar{x} - \mu_0}{s} \cdot \sqrt{n}$

Miền bác bỏ H_0 : $\left\{ |T| > t_{\frac{\alpha}{2}}^{(n-1)}, T > t_{\alpha}^{(n-1)}; T < -t_{\alpha}^{(n-1)} \right\}$

2. Kiểm định phương sai tổng thể σ^2

$$\chi^2 = \frac{(n-1)s^2}{\sigma_0^2}$$

Miền bác bỏ H_0 : $\left\{ 0 < \chi^2 < \chi_{1-\frac{\alpha}{2}}^2(n-1) \cup \chi^2 > \chi_{\frac{\alpha}{2}}^2(n-1); \chi^2 > \chi_{\alpha}^2(n-1); 0 < \chi^2 < \chi_{1-\alpha}^2(n-1) \right\}$

3. Kiểm định tỷ lệ tổng thể p

$$U = \frac{(f - p_0)\sqrt{n}}{\sqrt{p_0(1-p_0)}}$$

Miền bác bỏ H_0 : $\left\{ |U| > u_{\frac{\alpha}{2}}, U > u_{\alpha}; U < -u_{\alpha} \right\}$